

**Adam Horovitz**  
Selected Poems

**Адам Горовітц**  
Вибрані вірші

Львів-2021

УДК 821.111(410)-1] (=111=161.2)

Г 70

Книжка видана завдяки фінансовій підтримці **Creative Europe**  
в межах проєкту **Versopolis**

**The Book publishing was supported by the Creative Europe  
within the project Versopolis**

Г 70 Адам Горовітц. «Вибрані вірші»: англійською та українською мовами / Adam Horovitz  
«Selected Poems»: English and Ukrainain / Переклад з англійської Гасі Шиян. – Львів, 2021. –  
32 стор.

ISBN 978-617-7585-39-7

**Адам Горовітц** – британський журналіст, поет і редактор. Народився в Лондоні у сім'ї поетів: Михайла та Френсіс Горовітц. Про себе Адам жартує, що від народження в його крові були вірш, тож писати він почав ще в дитинстві. А рішення точно залишитися у поезії прийняв у 12 років, коли померла мама. Поет видав три памфлети: «Наступного року в Єрусалимі» (2004), «Велике ненавчання» (2009) та «В очікуванні полум'я» (2014). А перша повна збірка віршів «Поворот» вийшла друком у 2011 році. Тематика Адамових віршів – життєві втрати, кохання, радість, горе, прийняття, спогади, сум. І попри безліч описів дитинства, у них немає ностальгії. Критики називають його вірші тактичними й тактильними: такими, що зворушують кожного читача.

Дякуємо за сприяння у публікації Видавництву Жупанського



Адам Горовітц © тексти  
Гася Шиян © переклад, 2021  
Михайло Москаль © художнє оформлення, 2021  
ГО «Форум видавців» © 2021  
Versopolis © 2021

ISBN 978-617-7585-39-7

## *A House Built From Cloth*

I grew up in a house built from cloth  
played in the ruins of cottage industry  
old stones like teazle teeth  
chewing at my feet

fragments of industry  
their lime-wash white  
faded to a smoker's gold.

I grew up in a valley  
stretched over stone like cloth  
rolled footballs and roller-skates  
over sheep-felted grass

built locks  
in the stream  
under the old trade road.

I grew up in a landscape  
where hedges and dry stone walls  
ran through the fields like seams  
where the past

was a runic language  
stitched, dyed and woven  
into oracular hills.

Time settles like ordered cloth  
in these valleys  
catches itself red handed  
as it is folded back.

I grew up watching the past  
pulling the weight of the future  
along the canal's linear thread.

## *Дім збудований з рядна*

Я виріс в домі із рядна  
в забавах між руїн простих ремесел  
де древні камені мов голки будяка  
в ногах жували

вибілені від вапна  
частинки виробів  
у тьмяній патині.

Я виріс де долина  
стелилась понад каменем рядном  
ганяв периною трави  
на роликах і у футболу

стрибав, пірнав  
у вир потоку  
при битому шляху старому.

Я виріс серед красвидів  
де живопліт і стіни кам'яні  
стібками прошивають поле  
де минуле

з рунічних мов  
вишиване і ткане  
викроєне в пагорби пророчі.

Час вмощується на розстеленім рядні  
у цих долинах  
його впіймали на гарячому  
коли рядно згоралося.

Я виріс споглядаючи минуле,  
яке тягар майбутнього волочить  
повз рівні мотузки каналів.

*Training Run*  
*for Ashley Loveridge*

Linear. Beyond lines. Path swallowed  
by the mare's tail flick of cow parsley.  
Your feet pound out the hollowed.  
laughter of this discarded canal. A sparse lee

in the woods jolts you awake,  
out of the hammered dream of the run;  
it writhes with the scent of rain, aches  
under a blanket of wild garlic, sun.

You have bitten, sharp as an arrow,  
into the low heat of the dusk,  
the deep focus, the valley's marrow.  
The world is a husk

until you run it, until you find your way  
over nettle creep, cow dung, hard-trodden clay.

## ***Тренувальний забіг***

*Для Ешлі Лаврідж*

Лінійно. Поза межі. Стежину поглинає  
бадилля, шмагаючи кобилячим хвостом.  
Вичавлюєш ногами порожнистий сміх  
з покинутого річища. Вогкий подих

лісовий бадьорить, будить  
із пульсу марень бігових;  
він корчиться від запаху дощу, болить  
під коцом часнику ведмежого, світило.

Ти вгризся стрімко гострою стрілою  
у сутінків приземисте тепло,  
глибокий фокус, лугу серцевина.

Світ лиш лушпиння, як би не було

допоки не пробіг його, проторувавши шлях  
через кропиву, кізяки і глину на ногах.

## *Last Night She Saw Badgers*

He stands at the school gate  
hunched and trembling  
like a tree at winter's rise.

The air is glue. I wade to him, each step  
taking all of my twelve years.  
He is grey as the rope we found in Orkney,

coiled and faded on the cliffs of Ronaldsay,  
worn out with hoping for the rescue  
that would never come.

The car is waiting.  
*We must go to London now*, he says.  
Death waits in the car, unspeaking.

I too am silent. The blood rushing  
in my ears like howling trees  
is noise enough for me.

I do not grasp the journey.  
It is over in moments.  
I am contracting time to reach my mother

in her sad bed in the stale ward  
where my two plastic Star Wars toys  
stand against the coming dark.

Too long I have waited in the deathly quiet  
of the Vicar's house, unspeaking, ungrateful,  
mapping out how I will run away to London.

Too long without news and contact,  
the dreams I'd shared with her as a child  
rising again like tides too urgent

for the moon to pull them back.  
*Last night she saw badgers*, he tells me  
as we walk into the hospital.

I remember walking with her to see a badger's sett  
on the other side of the valley, the orderly piles of dung,  
the cowslips, the dusk.

*Last night she saw badgers at the end of her bed.*



## *Тамтої ночі вона зустріла борсуків*

Він стоїть під шкільною брамою  
зіщулився, увесь тремтить,  
мов дерево у наступі зими.

Повітря – клей. Я продираюся до нього, кожен крок  
тривалістю у всі мої дванадцять років.  
Він посірів, як та мотузка, що ми її знайшли  
колись на островах Оркнейських,

заплутану і вицвілу посеред урвищ Роналдсей,  
геть виснажену сподіваннями на порятунок  
який ніколи не прийде.

Авто чекає.  
Мусимо вирушати в Лондон, каже він.  
Смерть на сидінні моститься, безмовна.

Я також тихий. Кров до вух  
прилила, мов дерева квилять  
і цього шуму доста.

Подорож невловна.  
За мить минає.  
Я домовляюся про час докликатись до матері

на її сумному ложі у палаті затхлій  
де лиш дві мої фігурки із Star Wars,  
стоять супроти хвилі темряви.

Задовго я чекав у мертвій тиші  
Вікарієвого дому, мов німий, невдячний,  
складаючи маршрут утечі з Лондону.

Занадто довго без контактів і новин,  
мрії, що ними я ділився з нею ще дитям  
зринають знов, як несподіваний прилив

аж поки місяць не відкличе.  
Тамтої ночі вона зустріла борсуків, каже він  
мені на вході до лікарні.

Я пам'ятаю, як пішов із нею, оглянути борсучу нору  
ген там за видолинком, акуратні купи гною,  
весняні первоцвіти, присмерк.

Тамтої ночі вона зустріла борсуків обабіч ліжка.

## *Orpheus in the Download Underworld*

We make our disappearances day by day,  
absence speaking for absence  
through a waxed veil of leaf and seed-pod.  
Territories are marked with a wing beat,  
the bounds of tenderness negotiated in magpie semaphore  
as we are subsumed by books,  
magazines, downloads, DVDs,  
gewgaws, gizmos, all those pretty  
fig leaves bought to cover shame.

The house is hollow,  
an echoing cave of certainties lost,  
where Persephone picks pomegranate seeds  
that catch in her teeth, spits them out and curses.  
Cats howl around her like furies  
after mice, scraps of paper,  
the dust born of silence,  
screwed into fists of guilt.  
The goddess cries for us to stay indoors.

There is majesty in certainty if you can stomach it  
but I prefer the random melt of stars,  
waiting in the darkness for trees to bud,  
listening for the metallic scrape of growth  
as foxes slice the winter with their tongues  
and owls stamp prints of mice on frosty turf.  
I am walking the path away from home,  
a love song balled foetal in my hand.  
Follow me. I'll not look back.

## *Орфей Завантажений із Позасвіття*

Ми трудимося над зниканням день за днем  
відсутність наша сама за себе промовляє  
через навштену вуаль листочків і стручків.  
Території позначені лиш помахами крил, як семафорами  
сороки перемовини ведуть про межі ніжності,  
ми ж загальна сума книг,  
журналів, завантажень, DVD-і,  
прикольних фішок і крутих девайсів, таких собі  
сучасних фігових листків, накуплених аби прикрити  
сором.

Порожній дім,  
відлунне у погребі певності утратою,  
там Персефона виколює з-поміж зубів  
і спльовує з прокльоном кісточку гранату.  
Коти довкола неї виють наче фурії  
мишей зачувши, паперу клапті,  
порох, що постав із тиші  
загвинченої в кулаки провини.  
Богиня квилить аби ми лишались всередині.

Є щось величне в певності, якщо тобі це до снаги  
та все ж, я обираю танення зірок,  
чекання в темряві на цвіт дерев,  
вслухання в металевий скрегіт росту  
у те, як лиси ріжуть зиму язиками,  
як сови мігять відбитками мишей підмерзлий торф.  
Я йду стежиною подалі з дому,  
із зародком пісень любовних в жмені.  
Гайда за мною. Я не озиратимусь.

### *Inner City Duende*

Now she is clockwork in the bus lanes,  
a bottled-up tock of sorrow.  
All her straight lines are strung  
through a maze of stuttering street lamps.

A slow build in the beer barrels  
to this, the banshee hour  
louder than trains  
the rhythms of her misery

running on iron rods down  
into the hot bright  
hells of Angel, Euston,  
Camden Town.

The city swallows her,  
binds her in Tarmac,  
trails pleasures behind her;  
a constellation of fractured glass.

She weeps mascara.  
Her eyes are ideograms, untranslatable,  
as she slashes the brambling  
arms of friends away.

And then she is dancing  
to the dark sounds of her sorrow,  
the city's breath rising through her  
as she ripples, divided, multiplied,

like a water-bound moon slipping  
through shop windows,  
as street neon carves her tears  
into the lights of cars.

### *Внутрішнє місто Дуенде*

І ось вона, за розкладом автобусним,  
наповнена скорботою посудина.  
Натягнута струною рівних ліній  
у лабіринті мерехтливих ліхтарів.

Повільно бродить, наче пиво в діжці,  
але настане час Банші  
гучнішої за поїзд  
у своїх злиденних ритмах,

що несеться залізними прутами  
у гаряче і яскраве  
пекло Ангелів, Юстон,  
Камден-Таун.

Її ковтає місто,  
закатує в асфальт,  
позаду неї стежки насолод;  
і бите скло складається в сузір'я.

Туш потекла.  
Ці очі мов неперекладні ідеограми,  
коли вона відгавкується хльостко,  
геть руки, друзі.

Аж ось вона танцює  
під темні звуки свого смутку,  
і подих міста підіймається крізь неї,  
поки вона хвилюється, розділена, примножена,

мов місяць водянистий, прослизає  
через вікно крамниці,  
поки вуличний неон автомобільних фар  
карбує її сльози.



## *Conditions of Living*

Once, we died dreaming and drowning  
in the first flush of youth  
our bones yellowing beneath our skins.  
We died standing up,  
propped on our spears

watching the world subsume us  
in a winding cloth of sand.  
We fell with our cattle and our crops  
when winter swallowed us  
like nightmares in a dream of sun.

Now, we are always in the light  
but still we're fearful.  
The world spins faster. We see atoms  
dancing in our minds and slow our ageing,  
hide behind our mobile phones

check our profiles  
in the darkened mirrors of the web.  
We do not recognise ourselves.  
Instinct is caged in ancient bodies  
which in their turn are caged in metal.

The land grows meat instead of trees  
and all the world's a stage that hates its players  
who strut and forget  
that they are only scuffed knuckles  
on a fist of rock.

## *Умови життя*

Якось ми померли, мріючи і потопаючи  
у хвилях молодості  
наші кості під шкірою пожовкли.  
Ми померли стоячки,  
на списи спершисть

і споглядаючи, як світ класифікує нас  
та загортає у рядно пісочне.  
Ми полягли з худобою та врожаями  
коли зима нас проковтнула,  
як той кошмар у сонячному сні.

Тепер ми завжди серед світла,  
але так само наполохані.  
Світ обертається все швидше. Ми бачим атоми,  
які кружляють у думках, сповільнюють старіння,  
ховаємося за екранами мобільних,

перевіряєм профілі  
у павутини тьмяних дзеркалах.  
Самі себе не впізнаємо.  
Інстинкт ув'язнений у дряхлім тілі,  
що замкнуте у металеву кліть.

Земля, що м'ясом родить, а не садами  
і світ лиш сцена, повна ненависті до акторів  
які бундючно забувають,  
що вони не більш як кісточки розбиті  
на камінних кулаках.

***The Long Earth***

*after the book by Terry Pratchett and Stephen Baxter*

If all it took was just a sideways step  
to break your shackle to this tired earth,  
untangle the strings of quantum physics  
and shimmer down the mirror parallel,  
find worlds which Darwin could have barely dreamed,  
would you not do it? Would you not run?

I'd be off faster than the starting gun  
to seek the Long Earth flickering unreamed;  
new genera; and what mutations dwell  
under different suns. I'd hunt strange musics  
courting river banks, mountains and the surf.  
If all it took were but a sideways step.

Yet here we stay. There is no interstitial strait,  
just dreams; the faith of science. All that we create.

*Нескінченна Земля*  
*За Террі Пратчетом і Стівеном Бакстером*

Якби було достатньо тільки кроку вбік  
аби на нашій змореній землі порвать кайдани,  
й тенета квантової фізики розплутавши  
скотитись мерехтливо у дзеркальну паралель,  
і віднайти слова, якими тільки марив Дарвін –  
Чи ти би не зробив цього? Чи ти би не побіг?

Я би рвонув ще до сигналу старту,  
шукать омріяне мигтіння Нескінченної Землі;  
нові види; й мутації, які живуть  
під іншим сонцем. Я б полював на дивну музику,  
для залицянь до гір, річок й прибою.  
Якби для цього було доста тільки кроку вбік.

Але ми тут. Немає між матеріями переходу,  
Лиш мрії; наукова віра. Те, що творим ми.

*Love Poem Disguised as a Fairy Tale*  
*after Madame D'Aulnoy's The Girl-Fish*

In her eyes, the girl she was; the hard  
unthinking rifle-shot of youth. They are urgent  
as a cat's yowl in the dark rooms of home  
where nothing matters but the way fish  
lifts wet, unspeaking from the plate.

She is deer now, but for those eyes.  
They dance through me, demanding to be spared.  
Another life is on her.

She whispers from the soft purse  
of her deer's mouth that she still has much to do.  
I love her and I always have. I never saw her until now.  
I will return to my palace of books  
hungry though I cannot eat for thinking of her

as she runs through the bright wood, a spare  
change of terror jangling in her girl's eyes,  
crab apples crunching like years beneath her feet.

My hunt is over. All I can do is wait  
for the changes to cease, for the drifting powers  
that drive her to other skins to calm  
their churning, for her to find me again  
with her girl's eyes and hope

that the woman she's becoming under feather,  
hide and scale can see beyond the way  
I've learned in her absence to stiffen, like a startled deer.

*Любовний вірш, замаскований під казку  
За «Дівчиною-рибою» Мадам д'Алоні*

Дівчиська погляд мала; немов складний,  
бездумний молодості постріл. Стрімкий,  
як те виття котяче у темних закапелках дому  
де усе байдуже, окрім рибини мокрої,  
з тарілки піднятої німо.

Тепер вона сарна, лиш через тії очі.  
Вони танком мене пронизують, благають про пощаду.  
В її руках іще одне життя.

Шепіт вислизає з м'якого гаманця  
оленячого рота, мовляв у неї ще багато справ.  
Люблю її і завжди так було. Хоч і не бачились ні разу досі.  
Повернуся-но я до своїх книг,  
бо голод вгамувати їжею не дають думки про неї,

що біжить крізь ліс ясний, і враз  
в очах її дівочих мінливе мерехтіння страху  
і дички-яблука хрумтять у неї під ногами, наче роки.

Скінчилось полювання. Лишилось лиш чекати  
на результати змін, коли повільним самотоком  
вона переодягне шкіру і вгамусь  
її дрижання, коли знов знайде мене  
дівочими поглядом із сподіванням

що жінку, яка у ній під пір'ям молодим  
ховається уже помітно і  
ген здалеку з-за дороги хоч у її відсутність  
я навчився завмирати зачудованим оленем.

## *Lost to the Body*

A tide curls through us,  
salts our tongues with words,  
the urgency of their unknotting.

There's a pornographic opera  
nightingales sing locked  
in the wine cupboard.

The hushed laughter of women  
gives us the library. The river is ours  
their absence tells us,

its water delicate  
as gorse flowers. The farmyard's  
silvering. Trees in shock of leaf.

A week lost to the body,  
seed moon a hobby lantern  
guiding us seaward

as we sow new names for spring.

## *Втрата тіла*

Приплив тече крізь нас,  
солить язики словами,  
розв'язує їх миттю.

Є така порнографічна опера  
де солов'ї співають замкнуті  
у креденсі з вином.

Притишений сміх жінки  
до нас долинув у бібліотеці. Ця річка наша  
їхня відсутність свідчить,

що води тут м'які  
як квіти улесу. Сріблиться  
ферма. Дерева охопив листяний шок.

Тиждень минув без користі для тіла  
зернистий місяць нас веде до моря –  
у нього хобі бути за ліхтар

поки ми засіваєм імена на весну.



## *Commemoration Hour*

A moth-cupped flame sputters  
out of silence in my kitchen, draws insects  
whining through the window's crack.

They sing like distant bi-planes,  
dogfight-dancing at the edge of sight.

I watch red wax spill  
over the candle's battered lip  
and think of family, long dead,

the quiet men on unquiet fronts  
who let the rituals of their religion

slide away, buoyed up  
on propaganda, desperation, hunger,  
as they wrote loving letters in the dark

succoured only by a single flame,  
by the guttering distances of home.

Oh, how they dreamed of family,  
gave thanks to G-d for the minuscule mercies  
of the weekly post (when it got through)

but even the gentlest man will break inside  
when bombs and snipers dictate their diet,

when all the animals of hell  
come crawling out from under mud  
on sinews of metal claspings at the bone.

\*

What precisely did they die for,  
or limp home wounded with?  
My grandfather never said, sitting in silence,  
with his memories, in the garden of his weekend home  
until he was forced to cross Germany's borders  
and escape into England two decades on.

Great Uncle Martin could not say.  
Splintered in 1915 by enemy fire, only his letters remain  
regaling his dearest sister Röschen  
with brotherly bravado, detailing requests  
for the essentials: paper, food and pens;  
whatever news might make it through the lines from home.

\*

The candle's spitting out its last  
one hundred years on  
but still the news is limited and grim.

The insect whine of war continues.  
Tanks rumble through my kitchen  
whenever the fridge fires up.

Commemoration wears an ugly, celebratory mask.  
Its eyeholes stare us down like guns  
and from its mouth a fine gas seeps.

'Gas! Quick, boys.' An ecstasy of fumbling  
in the press for ways to not quite say  
"We won, we won, we won!"

But we won nothing. The war continues  
in fragments, though no one is yet  
crazed enough to join the dots,

and all I can see in this quiet hour  
is red wax stiffening on the candle  
into the faces of all the people that I love.

## *Година вшанування*

Метеликом тріпоче полум'я,  
у тишу кухні втягує комах,  
що скиглять через тріщини у вікнах.

І їхній спів до мене долинає гулом літаків,  
танок боїв собачих потрапляє в поле зору.

Я дивлюсь, як червоний віск тече  
через губу свічі діряву  
і згадую сім'ю, давно загиблих,

чоловіків сумирних на гучних фронтах,  
що підкорились релігійним ритуалам

обрядам пропаганди  
підсиленим зневірою і голодом,

у написанні в темряві листів любовних

лиш вогник свічки їм прийде на допомогу,  
дім так далеко, аж гуде.

О, як вони хотіли до сім'ї,  
подяки Б-гу слали за милосердя маскулінне,  
за пошту щотижневу (що дай бог дійде)

на раціоні з бомб і снайперів  
і найніжніший чоловік всередині зламається

коли усі пекельні звірі  
прийдуть, повиповзають із багнуки –  
самі лиш металеві сухожилля і кістки.

\*

За що вони всі полягли,  
чи доповзли додому в ранах?  
Мій дід ніколи не казав, сидів мовчазно,  
у тиші спогадів в саду на дачі  
аж поки опинився з примусу за кордоном в німців  
і втік у Англію аж 20 літ по тому.

А брат його, стрий Мартін і не міг сказати.  
Бо того розірвало на шматки, у вогні ворожому  
Ще у 15-му, лиш листи лишились  
сестричці найдорожчій, королеві Рьошен  
з бравадою хлоп'ячою, і жменькою прохань  
найнеобхіднішого: паперу б, їжі й олівців;  
й новин побільше про те, як справи вдома.

\*

Свічка спльовує  
останню сотню років  
втім, новин знов мало і вони сумні.

Комаха виє, що війна триває.  
Танки гуркочуть в кухні,  
мотором холодильника.

Вшанування носить гиденьку урочисту маску.  
Ямами очиць, мов цілиться у нас з рушниці  
а з рота випускає вбивчий газ.

«Газ! Швидше хлопці.» Екстаз від пустослів'я  
у пресі, змагання в способах сказати:  
«Це наші! Наші! Наші!»

Але ця перемога не дала нічого. Війна триває  
фрагментарно, поки якийсь шаленець  
не з'єднає точки,

і все, що бачу я в цей час скорботи –  
червоний віск, який застиг на свічці  
обличчями людей, що їх люблю.



Літературно-художнє видання

**Adam Horovitz**  
Selected Poems

**Адам Горовітц**  
Вибрані вірші

(Англійською та українською мовами)

Переклад з англійської:  
Гася Шиян

Керівниця проєкту: Софія Челяк  
Редактор: Ольга Пилипців  
Художнє оформлення: Михайло Москаль

Підписано до друку 07.09.2021 р. Формат 16 x 16 см  
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Офс. друк.  
Зам. 131. Наклад 790 прим.

ГО «Форум видавців». 79005, м. Львів, вул. Шота Руставелі, 7  
bookforum.ua

Друк:  
Фізична особа-підприємець  
Литвин Ярослав Ігорович  
Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців  
та громадських формувань від 16.02.2018 р.